

Aprobata kształcenia na odległość a ukierunkowanie na cele osób uczących się

dr Maciej Słomczyński
Uniwersytet Warszawski
Postępy e-edukacji VIII

Uwarunkowania podmiotowe

- ▶ Badania - Jakiego typu kompetencje, strategie czy preferencje w zakresie uczenia się powiązane są z efektywnością e-edukacji?
 - ▶ Proces uczenia się nie jest określony jedynie przez składniki instrumentalne, motywacyjne i stylistyczne, ale również podmiotowe czyli określające indywidualne i subiektywne znaczenie danego działania dla jednostki.
-
- ▶ Wszystkie powyższe składniki są ze sobą powiązane!

Założenie:

Aspekty podmiotowe – np. aprobata kształcenia zdalnego przekłada na się aspekty poznawcze, afektywne i regulacyjne w uczeniu się zdalnym.

Aprobata dla kształcenia zdalnego

To czy e-edukacja uznawana jest za coś dobrego (właściwego, prawidłowego) zależy od* :

- ▶ postrzeganej jakości procesu nauczania (przyczyny dydaktyczne);
- ▶ uwarunkowań środowiskowych (przyczyny społeczno-ekonomiczne);
- ▶ cechy uczącego się [indywidualne predyspozycje czy zainteresowania, kompetencje poznawcze, afektywne (emocjonalne i wolicjonalne) i regulacyjne].

***przez osoby, które zapoznały z tą formą kształcenia.**

Założenie:

Aspekty podmiotowe – np. aprobata kształcenia zdalnego przekłada na się aspekty poznawcze, afektywne i regulacyjne w uczeniu się zdalnym.

Style organizacji procesu uczenia się

Komponent organizacyjny

- ▶ **ukierunkowanie na cele** – określa stan świadomości jednostki względem własnych celów („Wiem czego chcę”);
- ▶ **planowość** – określa tendencję do czynienia przygotowań przed rozpoczęciem działania („Przed przystąpieniem do działania analizuję zastanę sytuację i opracowuję plan działania”);
- ▶ **poziom samokontroli** – określa tendencję do sprawowania samokontroli w trakcie trwania procesu uczenia się „Jeśli zaplanuję sobie czas na naukę, staram się sumiennie ten czas wykorzystać.”;

M Słomczyński, *Style organizacji procesu uczenia się*, Kwartalnik Pedagogiczny, WUW 2/2009, s. 157-171.

OPUS - M. Słomczyński, M. Zajenkowski, *Psychometryczne właściwości kwestionariusza do badania stylów organizacji procesu uczenia się*, Kwartalnik Pedagogiczny, WUW 3/2009; s. 123-142.

Pytania ankietowe

- ▶ „Czy podoba Ci się zdalna forma kształcenia? (nie musi to oznaczać, że sprawdza się w Twoim przypadku)” - **poziom aprobaty**;
- ▶ „Czy według Ciebie zdalna forma kształcenia jest lepsza niż kształcenie tradycyjne?”, zmienna odwołująca się do tego wskaźnika nazwana została - **ocena względna**.

Statystyka	Poziom aprobaty	Ocena względna
Średnia	4,43	3,01

Tabela 1. Fragment statystyk opisowych dla ankiety ($N = 266$).

	Stały styl preferencji samokontroli N=131			Adaptacyjny styl preferencji samokontroli N=129		
zmienne	R	t(N-2)	poziom p	R	t(N-2)	poziom p
poziom aprobaty a ukierunkowanie na cele	0,37	4,58	0,0000	0,11	1,23	0,2192
poziom aprobaty a planowość	0,10	1,11	0,2710	0,07	0,84	0,4043
poziom aprobaty a poziom samokontroli	0,08	0,96	0,3413	-0,08	-0,86	0,3940
poziom aprobaty a preferencja samokontroli	-0,10	-1,15	0,2521	-0,04	-0,48	0,6301
ocena względna a ukierunkowanie na cele	0,20	2,29	0,0234	-0,06	-0,65	0,5186
ocena względna a planowość	0,01	0,13	0,8985	0,09	1,07	0,2857
ocena względna a poziom samokontroli	-0,12	-1,32	0,1900	-0,08	-0,86	0,3913

Tabela. Korelacje rang Spearmana – zestawienie względem poziomu dynamiki strategicznej

Preferencja samokontroli

Komponent podmiotowy

- ▶ **orientacja na autonomię**, która cechuje osoby traktujące swoje bieżące motywy działania nadrzędnie względem narzuconej samokontroli, dzięki czemu jednostki takie są bardziej elastyczne w organizacji oraz preferują heurystyczne strategie działania;
 - ▶ **orientacja na kontrolę**, która charakteryzuje osoby postrzegające narzucony sobie nadzór jako nadrzędny względem aktualnych motywów działania, przez co działają w bardziej schematyczny sposób i skłaniają się do algorytmicznych strategii działania.
-

Nadrzędne style funkcjonowania

- ▶ **trwały styl samokontroli** przejawiający się we względnie stałej preferencji samoregulacji niezależnej od warunków zewnętrznych i ukierunkowany na autonomię lub kontrolę;
- ▶ **adaptacyjny styl samokontroli** przejawiający się w elastycznym doborze preferencji samoregulacji w zależności od sytuacji (np. w zależności od tematu).

Próba interpretacji wyników: (badania korelacyjne)

- ▶ Przy trwałym stylu samoregulacji tendencja do wyznaczania sobie celów uczenia się (jasności tych celów) może mieć znaczenie przy wyborze formy kształcenia.
- ▶ Przy adaptacyjnym stylu nie widać takiej zależności.

Dziękuję za uwagę

Kontakt: Wydział Pedagogiczny UW
Katedra Dydaktyki
E-mail: kurs@akademicki.edu.pl